

Realiteter. Man har Gang paa Gang — ikke saa meget nu som i Begyndelsen, da Forsvarslovene behandledes i Pressen og paa Møder — talt om, at Danmark havde en Pligt til at have en Hær i Henhold til Haagerkonventionerne og i Henhold til Bestemmelserne for Folkenes Forbund, hvoraf Danmark jo nu er Medlem. Jeg har med største Omhu dels sammen med mine Kolleger og Partifæller i Militærkommissionen, dels hjemme i min egen Stue brugt megen Tid til at granske de forskellige Bestemmelser og Artikler i Haagerkonventionerne og i Folkenes Forbund, og jeg kan sige efter min bedste Overbevisning, at jeg finder intet Sted noget Vidnesbyrd om, at Danmark i Henhold til Haagerkonventionerne og Folkenes Forbunds Artikler har nogen Pligt til at holde en saadan Hær.

Jeg ser med Tilfredshed, at den højtærede Statsminister er til Stede ved Tingets Forhandlinger, thi ved Folkenes Forbunds sidste Møde var den højtærede Statsminister jo en af Danmarks delegerede, og den højtærede Statsminister er derfor den bedste Garant for, at det Referat, jeg agter at give herfra, er rigtigt. Jeg har, som sagt, den Opfattelse, at Haagerkonventionerne ikke indeholder noget bestemmende om, hvorvidt Danmark skal have en Hær eller ej. Haagerkonventionerne siger, at Landene skal bruge de til Raadighed staaende Midler, og uden at ville komme ind paa et Forsvar af den radikale Regerings Militærpolitik var den alligevel en Konsekvens af det, man nu bagefter, da Faren er drevet over, baserer Angrebene paa den radikale Regering paa, nemlig at Lov er Lov, og Lov skulde holdes. Da Verdenskrigen brød ud, levede vi under Militærordningen af 1909, der krævede dette og hint af militært Beredskab efter bedste Skøn. Om den daværende Forsvarsminister, som ledede vort Land i denne store og tunge Periode, er gaaet videre, end han havde Adkomst til, skal jeg ikke dømme om eller udtale mig om. Det Spørgsmaal er diskuteret nok. Men det staaer fuldkommen levende for mig, at hvis den daværende Forsvarsminister ikke havde gjort det, han gjorde, havde der sikkert ikke været brændemærkende Ord nok og stærke Ord nok at hæfte paa denne Mand. Naar der tales om vore Forpligtelser i Henhold til vort Medlemsskab i Folkenes Forbund, nævner man jo ofte Artikel 8 og Artikel 16 som de Bestemmelser, der skal være afgørende for, hvilke Pligter Danmark har med Hensyn til sit

Militærvæsen. Artikel 8 fastsætter, at Forbundets Medlemmer anerkender, at Fredens Opretholdelse kræver en Indskrænkning af de nationale Rustninger til den laveste Grænse, som er forenelig med den nationale Sikkerhed og med Haandhævelsen ved fælles Virksomhed af de mellemfolkelige Forpligtelser. Ved det sidste Møde, som blev afholdt i Folkenes Forbund, stillede danske og svejtsiske delegerede en Række Ændringsforslag og Forespørgsler til Folkeforbundets Ledelse, og i det Svar, som blev afgivet af den Mand, der sikkert anerkendes alle Vegne som en af Hovedmændene og som ledende indenfor Folkenes Forbund, nemlig Lord Robert Cecil, udtales der, da der fra Norge blev gjort nogle Bemærkninger om, at man der ønskede at indrette sit Militærvæsen væsentligt med rent forsvarsmæssige Formaal for Øje, følgende: Det maa være det almindelige Princip for alle de smaa Stater, at de indretter deres Militærvæsen ud fra deres egne Interesser, og Folkenes Forbunds Hensigt er ikke at opmuntre til øgede Rustninger, men at skrue Rustningerne ned overalt til et Minimum. Jeg tror ikke, at der her er noget at misforstaa. Dette er sagt saa klart og tydeligt af Lord Robert Cecil, at det vel ogsaa er en af Grundene til, at der blev den Stilhed, som der i Virkeligheden er blevet, i Agitationen om Folkenes Forbunds Artikel 8.

Tilbage er Artikel 16 i Folkenes Forbund. Det er den Artikel, som bestemmer: Naar et af Folkenes Forbunds Medlemmer, et af de Lande, der staaer i Folkenes Forbund, bryder Freden og paafører en anden Stat Krig, eller en Nation, der ikke er Medlem af Folkenes Forbund, paafører en anden Nation Krig, skal der være Fællesskab mellem Folkeforbundslandene, saa skal de deltage i en fælles økonomisk Aktion imod det Land, der bryder Freden. Der siges i sidste Afsnit: „Forbundets Medlemmer er endvidere enige om, at de gensidig vil understøtte hinanden i de økonomiske og finansielle Forholdsregler, som træffes i Henhold til nærværende Artikel, for at gøre de dermed forbundne Tab og Ulemper saa smaa som mulige, og at de gensidig vil understøtte hinanden i at gøre Modstand imod enhver særlig Forholdsregel, som bringes til Anvendelse mod en af dem af det Forbundsmedlem, som har brudt Overenskomsten, samt at de vil tage de nødvendige Skridt til at lette Passagen gennem deres Omraade for ethvert Forbundsmedlem, som tager Del i den fælles